

บทที่ ๕

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) นับว่าเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิต ซึ่งต้องปูพื้นฐานสำคัญที่สุดของการพัฒนาในทุกด้าน เพราะสมองของเด็กจะพัฒนาอย่างรวดเร็วในช่วงห้าปีแรกของชีวิต ทำให้ง่ายต่อการปลูกฝังพฤติกรรมและการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ดังนั้นการสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจให้กับเด็กในวัยนี้จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างมาก เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เด็กในช่วงปฐมวัยกำลังอยู่ในช่วงของการชอบเลียนแบบ จดจำ มีความอยากรู้อยากเห็น และเริ่มให้ความสนใจกับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัว การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสในการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ เช่น การวาดภาพระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การพับ การตัด การฉีก การปะ ตลอดจนการประดิษฐ์เศษวัสดุ ฯลฯ เพราะมุ่งพัฒนาให้เกิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับความงาม และส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กแต่ละคนได้แสดงออกตามความรู้สึกรักและความสามารถของตนเอง ซึ่งรายการ “สนามสนุก” เป็นรายการโทรทัศน์ที่ช่วยส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้แก่เด็กปฐมวัย ๓ - ๕ ปี ให้สามารถเรียนรู้และเติบโตได้อย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ เนื้อหาของรายการมุ่งเน้นส่งเสริมความรู้ควบคู่กับความบันเทิง โดยแบ่งรูปแบบการนำเสนอรายการออกเป็น 4 ช่วง ได้แก่ ช่วงเล่นสนุก ดนตรีแสนสนุก ดินแดนแสนสนุก และศิลป์สนุก เพื่อปลูกฝังทักษะ และพัฒนาความคิดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ได้มีพัฒนาการที่เหมาะสมกับช่วงวัย และเติบโตกลายเป็นทุนมนุษย์ของสังคมอย่างมีคุณภาพ

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อรายการสนามสนุก” ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) กล่าวคือ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผลจากการศึกษาข้อมูลสามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเด็น ดังนี้

๕.๑.๑ รูปแบบเนื้อหาของรายการสนามสนุก

รายการ “สนามสนุก” เป็นรายการสำหรับกลุ่มเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ซึ่งออกอากาศทางช่อง True๔U ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๐๖.๓๐ - ๐๗.๐๐ น. โดยแบ่งการดำเนินรายการออกเป็น ๔ ช่วง ได้แก่ ช่วงเล่นสนุก ช่วงดินแดนแสนสนุก ช่วงดนตรีแสนสนุก และช่วงศิลป์สนุก ซึ่งจากการผลการศึกษา

สามารถสรุปรายละเอียดในแต่ละช่วงได้ดังนี้

“ช่วงเล่นสนุก” เป็นช่วงแรกของรายการ “สนามสนุก” ที่เปิดโอกาสให้เด็กที่เข้าร่วมรายการ แสดงความสามารถพิเศษตามความสนใจและความถนัดของตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กที่เข้าร่วมรายการและเด็กที่รับชมรายการเกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพราะเด็กที่เข้าร่วมรายการจะมีความกล้าที่จะแสดงออกตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการที่เกิดขึ้นจากตัวของเด็กเอง สำหรับเด็กที่รับชมรายการเมื่อได้เห็นตัวอย่างก็จะคิดตาม และหากสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เขาชื่นชอบ หรือ ฟังพอใจ ก็ย่อมเกิดเป็นพฤติกรรมเลียนแบบได้เช่นกัน นอกจากนี้กิจกรรมในช่วงเล่นสนุกยังช่วยให้เด็กได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อส่งเสริมร่างกายให้แข็งแรง เพราะได้ลงมือทำด้วยตนเอง

“ช่วงดินแดนแสนสนุก” เป็นช่วงที่สองของรายการ “สนามสนุก” โดยจะเป็นการแสดงนิทานผ่านตัวการ์ตูนสัตว์ ๕ ชนิด ได้แก่ ลิง ชี้อทองม้วน กระต่ายชื้อปุยฝ้าย ช้างชื้อตัมมัด ยีราฟชื้อตังเม และ ไตโนเสาร์ชื้อช็อกโก ซึ่งช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้แก่เด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) เพิ่มมากขึ้น เพราะเนื้อหาการแสดงของนิทานในช่วงดินแดนสนุก จะนำเสนอเรื่องราวจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) และสอดแทรกมุกตลกให้เกิดทักษะการแก้ไขปัญหา อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว และบุคคลรอบข้าง ดังจะเห็นได้จากตัวการ์ตูนทั้ง ๕ ชนิด ในทุกตอนจะแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน การมีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน การช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การให้ออกาส และให้อภัยต่อกันอยู่เสมอ

“ช่วงดนตรีแสนสนุก” เป็นช่วงที่สามของรายการ “สนามสนุก” ที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และเกิดความรู้สึกสนุกสนาน โดยพิธีกรทั้งชายและหญิงจะสอนให้เด็กที่เข้าร่วมรายการร้องเพลงตามเนื้อหาของฉิม (Theme) รายการในแต่ละตอน พร้อมกับแสดงท่าทางประกอบตามจังหวะทำนองเพลง ซึ่งเนื้อหาของเพลงในทุกตอนนั้นจะมีเนื้อหาสาระที่เป็นความรู้ มีประโยชน์ และมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของรายการ “สนามสนุก” ในแต่ละสัปดาห์ เนื้อหาของเพลงจะสั้น กระชับ เข้าใจง่าย และจดจำได้ง่าย เพราะถ้อยคำในเนื้อหาของเพลงจะมีความคล้องจองกัน รวมทั้งกิจกรรมในช่วงดินแดนแสนสนุกนี้ยังช่วยเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรงได้ เพราะเด็กที่เข้าร่วมรายการได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายโดยการแสดงท่าทางประกอบทำนองเพลง สำหรับเด็กที่รับชมรายการก็มีโอกาสที่จะเกิดพฤติกรรมเลียนแบบร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบไปพร้อมกับเด็กที่เข้าร่วมรายการได้เช่นเดียวกัน

“ช่วงศิลปะสนุก” เป็นช่วงที่สี่ของรายการ “สนามสนุก” ที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีจินตนาการและเกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยการประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ ตามความถนัดและความสนใจด้วยตนเอง ทำให้เด็กที่ได้มีโอกาสลงมือทำมีความสุข เกิดความเพลิดเพลิน และรู้สึกสนุกสนาน ส่งผลต่อการพัฒนาด้านอารมณ์และจิตใจของเด็กเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นเพราะได้ลงมือทำในสิ่งที่ตนเองชื่นชอบ ช่วงศิลปะสนุกเป็นช่วงที่มีความจำเป็นต้องใช้วัสดุและอุปกรณ์ประกอบการทำกิจกรรม ดังนั้น การใช้วัสดุอุปกรณ์บางอย่างที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ได้ เช่น กรรไกร มีด คัตเตอร์ (Cutter) เป็นต้น เด็กที่รับชมรายการจึงต้องอยู่ภายใต้ความดูแลของผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด ซึ่งกิจกรรมนี้ยังเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว และบุคคลรอบข้างได้อีกทางหนึ่ง เพราะการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก

๕.๑.๒ ผลการประเมินความพึงพอใจ

จากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) สุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ซึ่งเคยเข้าร่วมกิจกรรมในรายการ และ หรือ/เคยรับชมรายการสนามสนุก โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดของตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Yamane, ๑๙๗๓) กำหนดประชากรที่จะทำการศึกษาเป็น ∞ ระดับความเชื่อมั่น ๙๕.๐๐ ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ๔๐๐ คน และเทียบเคียงกับจำนวนประชากรจาก Rating (ผู้ชมรายการ) ของรายการสนามสนุก หลังจากออกอากาศในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นประเด็นได้ดังนี้

๑) จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตพื้นที่ พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดเมื่อเทียบเคียงกับจำนวนประชากรจาก Rating (ผู้ชมรายการ) ของรายการสนามสนุก คือ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๐๐ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ สำหรับส่วนภูมิภาค ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น อุดรฯ และสงขลา จำนวน ๕๐ ตัวอย่าง (เท่ากัน) คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐

๒) เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๐ รongลงมา คือ เพศชาย จำนวน ๑๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๐ ตามลำดับ

๓) อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ ๕ ปี จำนวน ๓๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๕ รongลงมา คือ อายุ ๔ ปี จำนวน ๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘ และอายุ ๓ ปี จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๗ ตามลำดับ

๔) **ระดับการศึกษา** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาลที่ ๒ จำนวน ๑๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘ รองลงมา คือ ระดับชั้นอนุบาลที่ ๓ จำนวน ๑๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐ ระดับชั้นอนุบาลที่ ๑ จำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕ และเตรียมอนุบาล จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๗ ตามลำดับ

๕) **จำนวนวันต่อสัปดาห์ในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี)** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ทุกวัน/สัปดาห์ จำนวน ๒๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๘ รองลงมา คือ รับชมรายการโทรทัศน์ ๑ - ๒ วัน/สัปดาห์ จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗ รับชมรายการโทรทัศน์ ๓ - ๔ วัน/สัปดาห์ จำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๗ และรับชมรายการโทรทัศน์ ๕ - ๖ วัน/สัปดาห์ จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘ ตามลำดับ

๖) **จำนวนชั่วโมงต่อวันในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี)** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ ๓ - ๕ ชั่วโมง/วัน จำนวน ๑๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗ รองลงมา คือ รับชมรายการโทรทัศน์ ๑ - ๒ ชั่วโมง/วัน จำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐ รับชมรายการโทรทัศน์มากกว่า ๕ ชั่วโมง/วัน จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘ และรับชมรายการโทรทัศน์น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง/วัน จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ตามลำดับ

๗) **ช่วงเวลาวันจันทร์ - ศุกร์ในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี)** พบว่า วันจันทร์ - ศุกร์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ช่วงเย็น (๑๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.) จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕ รองลงมา คือ รับชมรายการโทรทัศน์ช่วงหัวค่ำ (๑๘.๐๑ - ๒๐.๓๐ น.) จำนวน ๑๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๕ รับชมรายการโทรทัศน์ช่วงเช้า (๖.๐๐ - ๘.๐๐ น.) จำนวน ๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕ และรับชมรายการโทรทัศน์ช่วงหลังข่าว (๒๐.๓๑ - ๒๒.๓๐ น.) จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๕ ตามลำดับ

๘) **ช่วงเวลาวันเสาร์ - อาทิตย์ในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี)** พบว่า วันเสาร์ - อาทิตย์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์เวลาก่อน ๖.๐๐ - ๑๐.๐๐ น. จำนวน ๒๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๘ รองลงมา คือ รับชมรายการโทรทัศน์เวลา ๑๐.๐๑ - ๑๔.๐๐ น. จำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔ รับชมรายการโทรทัศน์เวลา ๑๔.๐๑ - ๑๘.๐๐ น. จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐ และรับชมรายการโทรทัศน์เวลา ๑๘.๐๑ - ๒๒.๐๐ น. ขึ้นไป ตามลำดับ

๙) พฤติกรรมการรับชมรายการสนามสนุกของกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการรับชมรายการสนามสนุกนานๆ ครั้ง จำนวน ๒๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๘ รองลงมา คือ รับชมรายการสนามสนุกเดือนละ ๑ ครั้ง จำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐ รับชมรายการสนามสนุก ๒ - ๓ ครั้ง/เดือน จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๕ และรับชมรายการสนามสนุกทุกสัปดาห์ จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๘ ตามลำดับ

๑๐) บุคคลที่ร่วมรับชมรายการสนามสนุกกับกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับชมรายการสนามสนุกร่วมกับพ่อ/แม่ หรือผู้ปกครอง จำนวน ๒๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๘ รองลงมา คือ รับชมรายการสนามสนุกร่วมกับพี่/น้อง จำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕ รับชมรายการสนามสนุกคนเดียว จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐ รับชมรายการสนามสนุกกับบุคคลอื่นๆ เช่น ตา ยาย ป้า น้า คนข้างบ้าน เป็นต้น จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕ และรับชมรายการสนามสนุกกับเพื่อนจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๒ ตามลำดับ

๑๑) ระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ที่มีต่อรายการสนามสนุก จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการรับชม/มีส่วนร่วมในรายการสนามสนุกโดยภาพรวม ค่าเฉลี่ย ๔.๗๖ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสามารถแบ่งประเด็นความพึงพอใจออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านเนื้อหารายงานในช่วงต่างๆ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการรับชม/มีส่วนร่วมในรายการสนามสนุกช่วง “ดินแดนแสนสนุก” (นิทานที่มีตัวการ์ตูนสัตว์ ๕ ตัวอาศัยอยู่ดินแดนแสนสนุก) มากที่สุด ค่าเฉลี่ย ๔.๗๔ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ช่วง “เล่นสนุก” (เด็กๆ นำของเล่น หรือ สิ่งประดิษฐ์ต่างๆ มาเล่นโชว์ในช่วงเปิดรายการ) และ ช่วง “ศิลป์สนุก” (ฝึกให้เด็กประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ จากของเหลือใช้) ค่าเฉลี่ย ๔.๖๙ อยู่ในระดับมากที่สุด (จำนวนเท่ากัน) และช่วง “ดนตรีแสนสนุก” (ฝึกให้เด็กร้องเพลง ประกอบท่าทางอย่างง่ายๆ) ค่าเฉลี่ย ๔.๖๖ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ด้านรูปแบบรายการกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อกราฟิกตัวการ์ตูนจากการรับชม/มีส่วนร่วมในรายการสนามสนุกมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ๔.๖๙ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ฉาก และอุปกรณ์ของเล่น ค่าเฉลี่ย ๔.๖๗ อยู่ในระดับมากที่สุด เสียงเพลงประกอบในรายการ ค่าเฉลี่ย ๔.๖๕ อยู่ในระดับมากที่สุด และความยาวของรายการ (๓๐ นาที) ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ด้านพิธีกรและผู้ร่วมรายการ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจและชอบเพื่อนที่เป็นเด็กๆ ในรายการจากการรับชม/มีส่วนร่วมในรายการสนามสนุกมากที่สุด ค่าเฉลี่ย ๔.๖๘ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ชอบการพูด และท่าทางของพิธีกรหญิง ค่าเฉลี่ย ๔.๕๔ อยู่ในระดับมากที่สุด และ ชอบการพูด และท่าทางของพิธีกรชาย ค่าเฉลี่ย ๔.๔๙ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

๑๒) ประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุกของกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) จากผลการศึกษาประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุกของกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) โดยภาพรวมค่าเฉลี่ย ๔.๖๐ อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ได้รับประโยชน์ด้านความสนุกสนาน ค่าเฉลี่ย ๔.๗๔ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ค่าเฉลี่ย ๔.๖๘ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการส่งเสริมด้านอารมณ์และจิตใจ และการส่งเสริมจินตนาการ (จำนวนเท่ากัน) ค่าเฉลี่ย ๔.๖๔ อยู่ในระดับมากที่สุด ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว/บุคคลรอบข้าง ค่าเฉลี่ย ๔.๖๓ อยู่ในระดับมากที่สุด การส่งเสริมร่างกายให้แข็งแรง ค่าเฉลี่ย ๔.๕๘ อยู่ในระดับมากที่สุด การส่งเสริมทักษะการแก้ไขปัญหา ค่าเฉลี่ย ๔.๔๙ อยู่ในระดับมากที่สุด และการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ค่าเฉลี่ย ๔.๔๑ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

๕.๑.๓ การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานทั่วไปกับระดับความพึงพอใจต่อรายการสนามสนุกและประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุก

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปกับระดับความพึงพอใจต่อรายการสนามสนุกและประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุกในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา พฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไป และพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการสนามสนุก โดยเปรียบเทียบผลต่างจากค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรด้วยสถิติ T-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบเชฟเฟ (Scheffe') ซึ่งจากผลการศึกษาสามารถแบ่งออกได้ดังต่อไปนี้

๑) เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงและเพศชายมีระดับความพึงพอใจต่อรายการสนามสนุกและประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุกอยู่ในระดับมากที่สุด

๒) อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ๕ ปี จะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการสนามสนุกและประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ๓ ปี และ ๔ ปี

๓) ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ จะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการสนามสนุกและประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียนอยู่ในระดับชั้นเตรียมอนุบาล อนุบาลปีที่ ๑ และอนุบาลปีที่ ๓

๔) **พฤติกรรมกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไปต่อสัปดาห์** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไปทุกวันต่อสัปดาห์ จะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการสนามสนุกและประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไป ๕ - ๖ วัน/สัปดาห์, ๓ - ๔ วัน/สัปดาห์ และ ๑ - ๒ วัน/สัปดาห์

๕) **พฤติกรรมกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไปต่อวัน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไป ๓ - ๔ ชม./วัน จะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการสนามสนุกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไป มากกว่า ๕ ชม./วัน, ๑ - ๒ ชม./วัน และน้อยกว่า ๑ ชม./วัน และกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไป น้อยกว่า ๑ ชม./วัน จะมีระดับความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไป มากกว่า ๕ ชม./วัน, ๓ - ๔ ชม./วัน และ ๑ - ๒ ชม./วัน

๖) **ช่วงเวลาในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไปในวันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์)** พบว่า ช่วงเวลาในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไปในวันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) กับระดับความพึงพอใจต่อรายการสนามสนุก ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไปในวันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ช่วงเวลาหลังข่าว (๒๐.๓๑ - ๒๒.๓๐ น.) จะมีระดับความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไปในวันธรรมดา (จันทร์ - ศุกร์) ช่วงเวลาเช้า (๐๖.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.) ช่วงเวลาเย็น (๑๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.) และช่วงเวลาหัวค่ำ (๑๘.๐๑ - ๒๐.๓๐ น.)

๗) **ช่วงเวลาในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไปในวันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์)** พบว่า ช่วงเวลาในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไปในวันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) กับระดับความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุก ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไปในวันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ช่วงเวลาก่อน ๐๖.๐๐ - ๑๐.๐๐ น. จะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการสนามสนุกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับชมรายการโทรทัศน์ทั่วไปในวันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) ช่วงเวลา ๑๘.๐๑ - ๒๒.๐๐ น. ขึ้นไป ช่วงเวลา ๑๐.๐๑ - ๑๔.๐๐ น. และช่วงเวลา ๑๔.๐๑ - ๑๘.๐๐ น.

๘) **พฤติกรรมกรรมการเปิดรับชมรายการสนามสนุก** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมกรรมการเปิดรับชมรายการสนามสนุกเดือนละ ๑ ครั้ง จะมีระดับความพึงพอใจต่อรายการสนามสนุก และประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมกรรมการเปิดรับชมรายการสนามสนุกทุกสัปดาห์, ๒ - ๓ ครั้งต่อเดือน และนานๆ ครั้ง

๙) บุคคลที่ร่วมรับชมรายการสนามสนุก พบว่า บุคคลที่ร่วมรับชมรายการสนามสนุก กับระดับความพึงพอใจต่อรายการสนามสนุก และประโยชน์ที่ได้รับชมรายการสนามสนุก ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๕.๑.๔ ผลการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) พ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครูอาจารย์ ซึ่งเคยเข้าร่วมกิจกรรมในรายการ และ/หรือเคยรับชมรายการ “สนามสนุก” ได้ทำการแบ่งออกเป็น ๕ พื้นที่ โดยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

๑) ความรู้สึกครั้งแรกเมื่อได้ชมรายการ “สนามสนุก”

ในภาพรวมความรู้สึกครั้งแรกของคุณครู ผู้ปกครอง และเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) เมื่อได้รับชมรายการ “สนามสนุก” ส่วนใหญ่จะชื่นชอบ มองเห็นถึงคุณค่าและประโยชน์รายการ เพราะถือว่าเป็นรายการสื่อสร้างสรรค์ที่ดี เนื้อหาของรายการก็มีสาระที่เป็นประโยชน์ และมีความเหมาะสมสำหรับกลุ่มเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) อย่างมาก โดยการนำเอาเรื่องราวจากสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นใกล้ตัว และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็กมาถ่ายทอดให้ได้เรียนรู้ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และเกิดเป็นพฤติกรรมเลียนแบบ ช่วยส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการสุขภาวะทั้ง ๔ ด้าน (ร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา) อีกทั้งรูปแบบการนำเสนอของรายการยังสร้างความเพลิดเพลิน และความสนุกสนานให้แก่เด็กที่เข้าร่วมรายการ และรับชมรายการ “สนามสนุก”

๒) เนื้อหาของรายการ (เล่นสนุก ดินแดนแสนสนุก ดนตรีแสนสนุก ศิลป์สนุก)

การดำเนินเนื้อหาของรายการ “สนามสนุก” แบ่งออกเป็น 4 ช่วง ได้แก่ ช่วงเล่นสนุก ช่วงดนตรีแสนสนุก ช่วงดินแดนแสนสนุก และช่วงศิลป์สนุก ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม Focus Group ที่เป็นคุณครู ผู้ปกครองในระดับชั้นอนุบาล และเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่ารูปแบบเนื้อหาของรายการ “สนามสนุก” มีสาระความรู้ที่ประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) โดยสามารถแบ่งความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม Focus Group คุณครู ผู้ปกครอง และเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) ได้ดังนี้

“ช่วงเล่นสนุก” เป็นช่วงกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) เป็นต้นแบบและตัวอย่างในการแสดงความสามารถพิเศษ เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ด้วยตนเอง ทำให้เด็กกล้าที่จะแสดงออกในพฤติกรรมที่เหมาะสม เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ เห็น

คุณค่าในตนเอง และเด็กที่รับชมรายการก็มีแนวโน้มที่จะเกิดพฤติกรรมเลียนแบบขึ้นได้ สิ่งที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา คือ เพิ่มระยะเวลาในช่วงนี้ เพื่อให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของกิจกรรมในช่วงนี้

“ช่วงดนตรีแสนสนุก” เป็นช่วงกิจกรรมของการฝึกร้องเพลง และแสดงท่าทางประกอบ ทำให้เด็กๆ ได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายตามทำนองเพลง เนื้อหาของเพลงจะสั้น กระชับ และใช้ถ้อยคำที่คล้องจองทำให้เข้าใจง่าย (๓ – ๕ ปี) สามารถจดจำได้ง่าย อีกทั้งยังช่วยสร้างความสนุกสนาน และความเพลิดเพลิน สิ่งที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา คือ การปรับปรุงและเพิ่มเนื้อหาของเพลงในแต่ละตอนให้มีความสอดคล้องและเกี่ยวข้องกับช่วงกิจกรรมอื่นๆ ของรายการ รวมทั้งเพิ่มเติมเครื่องดนตรีเพื่อให้เด็กได้เลือกใช้ประกอบการร้องเพลง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมช่วงนี้มากยิ่งขึ้น

“ช่วงดินแดนแสนสนุก” เป็นช่วงกิจกรรมของการเล่านิทานผ่านตัวการ์ตูนที่เป็นสัตว์ ๕ ชนิด ได้แก่ ลิง กระจ่าง ช้าง ยีราฟ และไดโนเสาร์ ซึ่งเด็กๆ ส่วนใหญ่จะให้ความสนใจ และตั้งใจรับชมอย่างมาก อีกทั้งเนื้อหาของนิทานในกิจกรรมช่วงนี้ก็เป็นประโยชน์ และสามารถเข้าใจง่าย เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ที่จะรู้จักวิธีการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นด้วยตนเอง การระมัดระวังตัว และการดูแลตนเองให้ปลอดภัย สิ่งที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา คือ การปรับปรุงบทพูดให้มีสั้น กระชับ ใช้ภาษา และออกเสียงได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งเนื้อหาของนิทานต้องสามารถมองเห็นถึงประโยชน์และผลกระทบได้ในหลายๆ ด้าน และการพัฒนากาฟิกตัวการ์ตูนให้มีความทันสมัย สีสดใสเด่นกว่าพื้นหลัง เพื่อให้เด็กสามารถจดจำตัวการ์ตูนได้ และรู้สึกชื่นชอบในการแสดงพฤติกรรมที่ดีจนเกิดกลายเป็นพฤติกรรมเลียนแบบ

“ช่วงศิลปะสนุก” ถือได้ว่าเป็นช่วงที่ดีที่สุด เพราะมีกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ที่จะเลือกใช้สิ่งของตามธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ และรู้จักออกแบบตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ซึ่งเด็กในช่วงปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) จะมีความชื่นชอบอย่างมากเพราะรู้สึกภาคภูมิใจ อีกทั้งช่วงนี้ยังช่วยสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว ดังจะเห็นได้จากการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์ให้แก่เด็ก

๓) ความน่าสนใจ และความเหมาะสมของรายการ “สนามสนุก”

ความน่าสนใจ และความเหมาะสมของกาฟิก (Graphic) ตัวการ์ตูน เสียงเพลงประกอบในรายการ ฉากและอุปกรณ์ของเล่น ความยาวของรายการ (๓๐ นาที) ของรายการ “สนามสนุก” สามารถแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ มาก ปานกลาง และน้อย ดังตารางที่ ๕.๑

ตารางที่ ๕.๑ ระดับความน่าสนใจ และความเหมาะสมของรายการ “สนามสนุก” ต่อเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ในภาพรวม

ประเด็น	กรุงเทพมหานคร		ภาคเหนือ		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคกลาง		ภาคใต้		แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
	ความน่าสนใจ	ความเหมาะสม	ความน่าสนใจ	ความเหมาะสม	ความน่าสนใจ	ความเหมาะสม	ความน่าสนใจ	ความเหมาะสม	ความน่าสนใจ	ความเหมาะสม	
กราฟิก (Graphic) ตัวการ์ตูน	น้อย	ปานกลาง	น้อย	น้อย	มาก	มาก	มาก	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	พัฒนากราฟิก (Graphic) ตัวการ์ตูนให้มีความทันสมัย มีสีสัน โดดเด่นกว่าภาพพื้นหลัง น่าสนใจ และจดจำได้ง่าย มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และบุคลิกภาพชัดเจน
เสียงเพลงประกอบในรายการ	มาก	มาก	มาก	ปานกลาง	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	เพิ่มเนื้อหาเพลง และปรับปรุงให้เนื้อหาของเพลงมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของรายการทั้ง ๔ ช่วง (เล่นสนุก ดนตรีแสนสนุก ดินแดนแสนสนุก ศิลป์สนุก)
ฉาก และอุปกรณ์ของเล่น	มาก	มาก	มาก	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	๑) เพิ่มอุปกรณ์ดนตรีให้มีความหลากหลาย โดยให้เด็กที่เข้าร่วมรายการมีโอกาสเลือกตามความสนใจ เพื่อเสริมสร้างจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ๒) ควรปรับปรุงฉากหลังให้มีความสอดคล้องกับช่วงเวลา ๐๖.๓๐ - ๗.๐๐ น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่รายการสนามสนุกออกอากาศ เช่น รูปภาพพระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง ท้องฟ้าสีสดใส เป็นต้น
ความยาวของรายการ (๓๐ นาที)	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	-

๔) การพูด และท่าทางของพิธีกรชาย พิธีกรหญิง และเพื่อนที่เป็นเด็กๆ ในรายการ “สนามสนุก”

พิธีกรทั้งชายและหญิงในรายการ “สนามสนุก” เป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำหน้าที่เป็นพิธีกร มีเทคนิค ทักษะ และหลักการที่ดีในการทำงานกับเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) มีความอดทนและเข้าใจธรรมชาติของเด็ก รู้จักแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และมีเทคนิคที่ดีในการกระตุ้นความสนใจเด็กที่เข้าร่วมรายการให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของรายการ แต่ควรปรับปรุงเรื่องการแต่งกายในแต่ละสัปดาห์ให้มีสีสันที่สดใส ความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) และมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของรายการในแต่ละสัปดาห์

สำหรับเด็กๆ ที่เข้าร่วมรายการ “สนามสนุก” ทุกคนสามารถแสดงออกได้อย่างเหมาะสมตามช่วงวัย ๓ – ๕ ปี คล่องแคล่ว มีความเป็นธรรมชาติ และสามารถสร้างความสนุกสนานให้กับเด็กที่รับชมรายการสนามสนุกได้ แต่ควรสร้างความคุ้นเคยให้แก่เด็กที่ร่วมรายการก่อนถ่ายทำรายการอย่างน้อยประมาณ ๑ – ๒ ชั่วโมง โดยหากิจกรรมมาเสริมให้เด็กทำร่วมกัน เพื่อให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลาย ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย และสามารถให้ความร่วมมือในการถ่ายทำรายการได้อย่างเป็นธรรมชาติ

๕) การส่งเสริมให้เกิด (๑) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (๒) ความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว (๓) ทักษะการแก้ไขปัญหา (๔) ร่างกายแข็งแรง (๕) การพัฒนาด้านอารมณ์และจิตใจ (๖) ความสนุกสนาน และ (๗) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว/บุคคลรอบข้าง

รายการสนามสนุกเป็นรายการสำหรับกลุ่มเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) โดยสามารถแบ่งประโยชน์จากการเด็กที่เคยเข้าร่วมรายการ และรับชมรายการสนามสนุกออกเป็น ๗ ด้านดังนี้

๕.๑) เด็กที่เคยเข้าร่วมรายการ “สนามสนุก”

ด้านจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ พบว่า การเข้าร่วมรายการสนามสนุก ทำให้เด็กเกิดจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ เพราะได้แสดงออกผ่านการจัดทำรายการ เช่น การวาดภาพระบายสี การประดิษฐ์สิ่งของ การเล่านิทาน การเตะฟุตบอล การเล่นเกมยิมนาสติก เป็นต้น แต่อาจยังไม่ช่วยส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กที่รับชมรายการมากนัก เพราะโดยส่วนใหญ่เด็กจะรับชมเพียงอย่างเดียว ไม่มีการปฏิบัติร่วมด้วย

ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมรอบตัว พบว่า การเข้าร่วมรายการสนามสนุก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ มีทักษะการสังเกตที่ดี และสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้เข้าร่วมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมรอบตัวได้ นอกจากนี้ในเนื้อหาของรายการแต่ละตอนจะมีเพลงประกอบด้วย ซึ่งเพลงประกอบก็มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในตอนนั้น จึงทำให้เด็กได้รับประโยชน์ เกิด

ความรู้ และความเข้าใจกับธรรมชาติที่ถูกต้องได้มากยิ่งขึ้น

ด้านทักษะการแก้ไข้ปัญหา พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม Focus Group ทั้งผู้ปกครอง และเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ให้ความเห็นตรงกันว่า ยังไม่สามารถแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนมากนัก แต่ เรื่องการสังเกตสามารถช่วยส่งเสริมได้ค่อนข้างดี

ด้านการส่งเสริมร่างกายให้แข็งแรง พบว่า รายการสนามสนุกมีส่วนส่งเสริมร่างกายเด็กที่ เข้าร่วมรายการให้แข็งแรง เพราะได้โอกาสเคลื่อนไหวร่างกายประกอบการทำกิจกรรมต่างๆ และเรียนรู้ที่ จะมีพฤติกรรมเลียนแบบในการส่งเสริมร่างกายให้แข็งแรงได้อย่างเหมาะสม

ด้านพัฒนาการอารมณ์ และจิตใจ พบว่า การเข้าร่วมรายการสนามสนุก ทำให้เด็กเกิด ความรู้สึกเพลิดเพลิน มีความสุข ผ่อนคลาย และรู้จักการอดทนรอคอย เพราะจะต้องใช้เวลาในการ ถ่ายทำรายการ ซึ่งเด็กที่เข้าร่วมรายการสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปต่อยอดใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี

ด้านความสนุกสนาน พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม Focus Group ทั้งผู้ปกครองและเด็ก ปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ให้ความเห็นตรงกันว่ารายการสนามสนุกเป็นรายการสำหรับเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ที่ สามารถสร้างความสนุกสนานได้สมกับชื่อของรายการ “สนามสนุก”

ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว/บุคคลรอบข้าง ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม Focus Group ทั้งผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ให้ความเห็นตรงกันว่า การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ในครอบครัวยังไม่มีชัดเจน เท่ากับการสร้างสัมพันธ์ภาพกับบุคคลรอบข้างโดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนที่จะ มีบทบาทในเนื้อหาของรายการมากกว่า ดังนั้น สิ่งที่ควรเน้นเพิ่มเติมคือ การสร้างความรักและ ความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว

๕.๒) เด็กที่รับชมรายการ “สนามสนุก”

ในภาพรวมผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม Focus Group ให้ความเห็นตรงกันว่ารายการสนามสนุก ช่วยส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทักษะการแก้ไข้ปัญหา ร่างกายแข็งแรง การพัฒนาด้านอารมณ์ จิตใจ ความสนุกสนาน และการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว/บุคคลรอบข้าง เพราะรูปแบบของเนื้อหาของรายการทั้ง ๔ ช่วง เป็นเรื่องที่ เกิดขึ้นใกล้ตัว การดำเนินเนื้อหาของแต่ละช่วงมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ซึ่งสามารถสร้างประโยชน์และความสุขให้กับเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) ได้เป็นอย่างดี แต่รูปแบบเนื้อหาของ รายการควรปรับปรุงในรายละเอียดให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการสร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก ที่รับชมรายการ เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของรายการ และได้รับความสนใจจากพิธีกรรายการ เช่น การตั้งคำถามจากพิธีกรเพื่อถามเด็กที่รับชมรายการ การแจ้ล่งหน้า 1 สัปดาห์ ให้แก่เด็กที่รับชม รายการได้จัดเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ก่อนประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ ในช่วงศิลปะสนุก เพื่อให้ได้มีโอกาสร่วมลงมือ ปฏิบัติไปพร้อมกับเด็กที่เข้าร่วมรายการ เป็นต้น

๖) บทบาทในการเข้าร่วมกิจกรรมรายการ “สนามสนุก” และความพึงพอใจ

การถ่ายทำรายการ “สนามสนุก” ทั้งผู้กำกับ ทีมงาน และพิธีกรให้ความสำคัญกับตนเอง สร้างความรู้สึกผ่อนคลาย และดูแลครอบครัวและเด็กที่เข้าร่วมรายการเป็นอย่างดี รวมทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าร่วมรายการมีส่วนร่วมในการรับชมการแสดงของบุตร-หลานผ่านจอมอนิเตอร์ (Monitor) โดยทีมงานได้จัดเตรียมที่นั่งไว้ให้ ทำให้ผู้ปกครองสามารถเห็นการแสดงออกของบุตร-หลานตนเองได้อย่างใกล้ชิด

ในภาพรวมผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม Focus Group ทั้งผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) ให้ความเห็นตรงกันว่า มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการของทีมงาน และพิธีกรอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะสามารถทำให้เด็กที่เข้าร่วมรายการแสดงออกได้อย่างเป็นธรรมชาติโดยมีความเหมาะสมกับช่วงวัย และเด็กที่เคยเข้าร่วมรายการก็อยากกลับมาถ่ายทำรายการอีก

๗) ระดับความพึงพอใจต่อรายการ “สนามสนุก”

ในภาพรวมผู้เข้าร่วมประชุม Focus Group มีความพึงพอใจต่อรายการ “สนามสนุก” อยู่ในระดับมาก เพราะเป็นรายการที่มีประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) ทั้งเด็กที่เคยเข้าร่วมรายการและเด็กที่รับชมรายการ ซึ่งเนื้อหาสาระของรายการเป็นประโยชน์ จะเลือกใช้สิ่งที่อยู่รอบตัวของเด็กในช่วงปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) มาถ่ายทำในรายการ และระยะเวลาที่มีความเหมาะสม เพื่อเปิดโลกทัศน์และมุมมองใหม่ๆ ของเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) ให้มีความรู้ และความเข้าใจอย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของเด็กได้ นอกจากนี้รูปแบบการนำเสนอของรายการก็มีความสนุกสนานสนานสมกับชื่อของรายการ “สนามสนุก” เพราะสามารถสร้างความสนุกสนานในการรับชมให้กับเด็กปฐมวัย (๓ – ๕ ปี) ได้เป็นอย่างดี

๕.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงรายการ “สนามสนุก”

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงรายการ “สนามสนุก” สามารถสรุปได้เป็น ๘ ประเด็น ดังนี้

- ๑) ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ และการรับสมัคร เพื่อให้เด็ก (กลุ่มเป้าหมายของรายการ) ที่มีความสามารถ และมีความสนใจได้มีโอกาสเข้าร่วมถ่ายทำรายการ “สนามสนุก” มีความหลากหลาย และกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค เช่น การทำเวทีสัญจร โดยใช้ภูมิภาคปัญหาหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นธีม (Theme) เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้ภูมิภาคปัญหาหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นจากทั่วทุกภูมิภาค เป็นต้น
- ๑) ช่วงดนตรีแสนสนุก ควรเพิ่มเนื้อหาเพลง และปรับปรุงให้เนื้อหาของเพลงมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของรายการทั้ง ๔ ช่วง (เล่นสนุก ดนตรีแสนสนุก ดินแดนแสนสนุก ศิลป์สนุก) เพราะจะมีความชื่นชอบในเสียงดนตรี และการแสดงท่าทางประกอบดนตรี

- เป็นอย่างมาก รวมทั้งเพิ่มอุปกรณ์ดนตรีให้มีความหลากหลาย โดยให้เด็กที่เข้าร่วมรายการมีโอกาสเลือกตามความสนใจเพื่อเสริมสร้างจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์
- ๒) ช่วงดินแดนแสนสนุก ควรพัฒนากราฟิก (Graphic) ตัวการ์ตูน ได้แก่ ลิง กระจ่าง ช้าง ยีราฟ และไดโนเสาร์ ให้มีความทันสมัย มีสีสัน โดดเด่นกว่าภาพพื้นหลัง น่าสนใจ จดจำได้ง่าย มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว บุคลิกภาพชัดเจน รวมทั้งปรับบทพูดของตัวการ์ตูน และเนื้อหาของนิทานในนิทานช่วงดินแดนแสนสนุกให้มีความกระชับ เข้าใจง่าย เพราะเด็กในช่วงปฐมวัย ๓ - ๕ ปี จะไม่ค่อยให้ความสนใจเรื่องการฟังมากเท่าใดนัก สอดแทรกเรื่องการกระทำหรือความประพฤติที่ดี และผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นอย่างชัดเจน เพื่อให้เด็กได้ดูเป็นตัวอย่างและเกิดเป็นพฤติกรรมเลียนแบบที่เหมาะสม โดยจะต้องมีข้อสรุป หรือแง่คิดดีๆ ที่ได้จากนิทานให้เด็กเข้าใจอย่างถูกต้อง พร้อมกับยกตัวอย่างเรื่องใกล้ตัวให้เห็นภาพอย่างชัดเจน
- ๓) ควรเพิ่มเนื้อหารายการให้แฝงแง่คิดเรื่องของวิชาการ คุณธรรมจริยธรรม กฎ กติกา มารยาททางสังคม การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็ก การดูแลสุขภาพ การเป็นจิตอาสา ภูมิปัญญา วัฒนธรรมไทย และความรู้รอบตัว รวมทั้งแทรกกิจกรรมการออกเสียงอักษร คำศัพท์ภาษาไทย ภาษาจีน ภาษาอังกฤษที่ถูกต้องให้แก่เด็กที่เข้าร่วมรายการ เพื่อช่วยให้เด็กที่รับชมรายการมีโอกาสในการฝึกฝนด้วย
- ๔) ควรเปลี่ยนตัวหนังสือที่เผยแพร่ในรายการสนามสนุกทั้งหมด โดยเฉพาะชื่อของรายการ คำว่า “สนามสนุก” ให้เป็นรูปแบบการเขียนที่ถูกต้องตามหลักพยัญชนะไทย เพื่อไม่ให้เด็กช่วงปฐมวัย ๓ - ๕ ปี เกิดความสับสน โดยเฉพาะการมีหัวกลมของพยัญชนะไทย เพราะเด็กในช่วงนี้ควรได้รับการปลูกฝังแต่สิ่งๆ ที่ถูกต้อง
- ๕) ควรปรับปรุงฉากหลังให้มีความสอดคล้องกับช่วงเวลา ๐๖.๓๐ - ๗.๐๐ น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่รายการสนามสนุกออกอากาศ เช่น รูปภาพพระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง ท้องฟ้าสีส้มสดใส เป็นต้น
- ๖) ควรปรับปรุงการแต่งกายของพิธีกรทั้งชายและหญิงในแต่ละสัปดาห์ให้มีสีสัน สามารถสร้างความสนใจให้แก่เด็กที่รับชมรายการได้ และมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของรายการในสัปดาห์นั้น และพิธีกรจะต้องกระตุ้นให้เด็กที่รับชมรายการรู้สึกว่ามีส่วนร่วมกับรายการสนามสนุกด้วย โดยการสื่อสารกับเด็กที่รับชมรายการ ชักชวนให้ได้คิดร่วมตอบปัญหา หรือให้เตรียมวัสดุอุปกรณ์มาก่อนล่วงหน้าที่จะถึงช่วงศิลปะสนุกที่เป็นกิจกรรมประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของเด็กที่รับชมรายการมากขึ้น
- ๗) ควรจัดกิจกรรมในส่วนภูมิภาค เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์รายการ “สนามสนุก” ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย เช่น การจัดกิจกรรมระบายสีลายผ้าไหมที่จังหวัดเชียงใหม่ และรวบรวมผลงานนำมาออกรายการ เป็นต้น

๘) คำนวณรายการ “สนามสนุก” ไปออกอากาศทางช่องรายการโทรทัศน์สาธารณะ (๓, ๕, ๗, ๙) เพราะถือว่าเป็นรายการที่มีประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) อย่างมาก และปรับเปลี่ยนเวลาออกอากาศจากเดิมวันอาทิตย์ เวลา ๐๖.๓๐ - ๐๗.๐๐ น. เป็นวันอาทิตย์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น. หรือ เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๘.๓๐ น. เพื่อให้พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง ได้มีโอกาสร่วมรับชมรายการสนามสนุกกับเด็กปฐมวัย (๓ - ๕ ปี) สร้างสัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัว และสามารถให้คำแนะนำเพิ่มเติมได้

*****